

Súd: Okresný súd Martin
Spisová značka: 6Pc/12/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5721202274
Dátum vydania rozhodnutia: 02. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Martin Bauer
ECLI: ECLI:SK:OSMT:2022:5721202274.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Martin sudcom Mgr. Martinom Bauerom v právnej veci navrhovateľky: P. F., N.. XX.XX.XXXX, trvale bytom X. XXXX/X, V., právne zastúpená: AK JUDr. Silvia Tatarková, s.r.o., IČO: 36 868 108, so sídlom v Martine, Škultétyho 472/10, proti otcovi ako osobe povinnej platiť výživné: MUDr. F. F., N.. XX.XX.XXXX, trvale bytom S. XXX/XX, R., právne zastúpený: JUDr. Tomáš Zboja, advokát so sídlom v Martine, Kuzmányho 4, o určenie vyživovacej povinnosti, takto

rozhodol:

I. Otec ako osoba povinná platiť výživné je p o v i n n ý prispievať na výživu navrhovateľky P. F., N.. XX.XX.XXXX, sumou 280 € mesačne, vždy do 15. dňa príslušného kalendárneho mesiaca vopred, k rukám navrhovateľky, počnúc dňom 16.07.2021.

II. Zameškané výživné za obdobie od 16.07.2021 do 31.01.2022 vo výške 1.824.50 € súd p o v o ľ u j e otcovi splácať v pravidelných mesačných splátkach vo výške 60 €, splatných spolu s bežným výživným, k rukám navrhovateľky, pod hrozbou straty výhody splátok, počnúc právoplatnosťou tohto rozsudku.

III. Vo zvyšnej časti súd návrh z a m i e t a.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ô v o d n e n i e :

1. Návrhom podaným na súde dňa 16.07.2021 sa navrhovateľka voči otcovi domáhala určenia vyživovacej povinnosti v sume 300 € mesačne počnúc dňom podania návrhu. Uviedla, že žije v spoločnej domácnosti so svojou matkou a dvomi mladšími sestrami, pričom matka zabezpečuje kompletnú starostlivosť o domácnosť. S otcom sa dlhodobo nestýka, nakoľko jeho slovné ataky voči nej, ako aj voči osobám jej blízkym, na ňu negatívne vplyvajú. S otcom sa vidí maximálne, keď mu odovzdáva na nariadený styk maloletú sestru F.. Rodičia boli rozvedení rozsudkom Okresného súdu Martin zo dňa 28.02.2020, sp. zn. 19P/109/2017. Tohto času otec s ňou nekomunikuje. Nenapíše jej ani SMS správu na narodeniny, či Vianoce. Navrhovateľka je študentkou denného štúdia na Univerzite Mateja Bela v Banskej Bystrici, filozofická fakulta, odbor angličtina pre preklad v hospodárskej praxi. Od septembra 2021 nastupuje do 2. ročníka. Nástup na vysokú školu pre ňu znamenal zvýšenie výdavkov. Vzhľadom k aktuálnej situácii celé štúdium prebiehalo dištančne. Nie je možné predpokladať, kedy sa prezenčné štúdium obnoví. Už pri nástupe na vysokú školu bolo nutné vynaložiť finančné prostriedky vo výške 40 - 50 € za prihlášky. Na prvý mesiac štúdia, ktoré prebiehalo prezenčne, vynaložila výdavky vo výške 25 € ISIC karta, 16 € knihy, MHD 35 €. Aktuálne sú jej výdavky ponížené o sumu nájmu, ktorý platí v Banskej Bystrici vo výške 150 € za prenájom samostatnej izby v bytovej jednotke. Majiteľ nehnuteľnosti tieto výdavky odpustil. Do Banskej Bystrice dochádza vlakom, ktoré sú pre študentov zadarmo. Vzhľadom k potrebe nutnosti prechodu na dištančné štúdium musela svoje úspory jednorázovo investovať do zaobstarania si notebooku v hodnote 600 €. Absolvovala aj vyšetrenie

zraku v sume 20 € a výmenu skiel v sume 40 €. Jej mesačné výdavky počas prezenčnej formy štúdia predstavujú nájom 150 - 200 € mesačne, ISIC karta 15 € ročne, MHD 35 € každé tri mesiace, strava 100 € mesačne, knihy 100 € ročne, telefón 30 € mesačne, ošatenie 50 € mesačne, hygiena 25 € mesačne, netflix 10 € mesačne, šošovky 106 € polročne. Počas bežnej situácie sú jej výdavky vo výške 400 €. Počas dištančnej formy sú jej výdavky vo výške 150 €, výdavky na sociálny a kultúry život. Nie sú v nej zahrnuté ani pomerné náklady na domácnosť v domácnosti matky, elektrina 31 €, internet 22 €, odpad 31,20 € na osobu ročne, zálohové platby 170 €, hypotéka 239 €, potraviny, strava 300 €. Vzhľadom k aktuálnemu režimu pár dní do mesiaca brigáduje v spoločnosti MEDAM SK, s.r.o. Jej mesačný príjem sa pohybuje na úrovni okolo 50 €. V prípade prezenčnej formy štúdia sa jej pracovný pomer ukončí. Ako maloletej jej otec prispieval mesačne sumou 220 €. Jej výdavky sa nezmenili, práve naopak zvýšili sa vzhľadom k štúdiu na vysokej škole. O príjme otca nemá vedomosť. Keďže je študentkou v dennej forme štúdia má za to, že momentálne nie je schopná sa živiť a s najväčšou pravdepodobnosťou ani nebude po dobu štúdia na vysokej škole. S otcom sa nedá dohodnúť na dobrovoľnom plnení výživného.

2. Súd vykonal dokazovanie listinnými dôkazmi založenými v spise a výsluchom účastníkov zistiac nasledovný skutkový stav:

3. Podaním zo dňa 08.08.2021, doručeným súdu dňa 11.08.2021, sa otec vyjadril k návrhu. Uviedol, že jej matka jej poberateľkou prídavku na dieťa vo výške 25,50 € mesačne. Navrhovateľka dostáva od neho výživné, doplatok vo výške 80 € mesačne. V období od 01.08.2016 do 30.06.2018 dostávala na základe dohody o brigádnickej práci študenta od zamestnávateľa rodinnej firmy ADMEUM s.r.o. 200 € mesačne. Do 31.08.2019 navrhovateľke hradil výživné vo výške 220 €. To, že sa navrhovateľka s ním dlhodobo nestýka, nie je spôsobené z jeho strany. Už v júli 2017 si zablokovala jeho telefónne číslo. Navrhovateľka opomenula, že v matkinej domácnosti, okrem matky a troch dcér býva aj matkin o dva roky mladší partner. Tak, ako sa navrhovateľka nezaujíma o otca a starú matku z otcovej strany, nemôže očakávať nič iné ani z druhej strany. O tom, že navrhovateľka začala študovať na vysokej škole v Banskej Bystrici nemal vedomosť. Náklady na dištančný spôsob štúdia na vysokej škole sú žiadne, resp. minimálne. Notebook zn. Lenovo údajne zakúpený navrhovateľkou je len účelovo pridaný náklad, nakoľko matka navrhovateľky odcudzila v júni 2018 okrem iného majetku aj notebook. Zakúpila navrhovateľke v júli 2017 notebook neuviedenej značky a v marci 2018 opätovne notebook. Navrhovateľka si nechce nájsť žiadnu študentskú brigádu, prácu na dohodu. Navrhoval, aby bol zaviazaný povinnosťou prispievať na výživné sumou 50 € mesačne a zameškané výživné mal povolené splácať v mesačných splátkach vo výške 20 €.

4. Podaním zo dňa 07.09.2021, doručeným súdu dňa 09.09.2021, sa navrhovateľka vyjadrila k vyjadrila k vyjadreniu otca. Uviedla, že otcovi bola určená vyživovacia povinnosť do augusta 2019. V roku 2019 ukončila štúdium na evanjelickom bilingválnom gymnáziu. Od toho času jej otec výživné nepoukazuje. Suma 80 € predstavuje dlh na výživnom, ktorý bol otcovi povolený splácať. Vzťahy medzi nimi sú naštrbené. Dôvod, pre ktorý má otca zablokovaného je skutočnosť, že sa prostredníctvom nej snažil ovplyvňovať jeho vzťah s matkou. Preto sa rozhodla pre daný krok. Vzťah s otcovou mamou mala dobrý, a to aj po odsťahovaní sa zo spoločnej domácnosti. Príležitostne ju navštívila. Ich vzťahy ochladli, keď sa stará mama snažila o to, aby sa rodina znova zcelila. Nebolo jej možné vysvetliť, že rodičia sa odlúčili a vzťahy už nie sú ideálne. V súčasnosti je predpoklad, že štúdium bude prebiehať prezenčnou formou. Z dôvodu dištančnej formy štúdia nežiadala o určenie vyživovacej povinnosti už minulý rok, nakoľko predpokladala, že jej výdavky budú nižšie. Otcove slová jej ubližujú. Považuje sa za normálne, inteligentné dievča, aby študovala na vysokej škole. Otcovi to nie je dostačujúce a do dnešného dňa jej neodpustil, že ho nenasledovala v lekárskej kariére a úspešne neabsolvovala pohovory na lekársku fakultu. Počas leta, keď nie je vyučovanie, je schopná odpracovať viac hodín týždenne a jej mesačné zárobky sú o niečo vyššie, do 200 €. Počas školského roka to nie je možné. Otec porovnáva obdobie na strednej a vysokej škole, ktoré je diametrálne časovo náročnejšie. K výdavkom uviedla, že kontaktné šošovky používa už niekoľko rokov. Do budúca zvažuje laserovú operáciu očí. Aj počas pandémie je nutné zachovávať si aspekty normálneho života.

5. Okresný súd Martin rozsudkom zo dňa 11.12.2019, sp. zn. 19P/264/2017, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 24.11.2020, sp. zn. 5CoP/33/2020, zaviazal otca prispievať na výživu navrhovateľky sumou 250 € mesačne za obdobie od 14.11.2017 do 31.07.2018 a vo výške 150 € mesačne za obdobie od 01.08.2018 do 31.08.2019. Zameškané výživné v celkovej výške 1.891,61 € povolil otcovi splácať v 80 € mesačných splátkach, počnúc dňom právoplatnosti rozhodnutia. V čase určenia vyživovacej povinnosti bola navrhovateľka študentkou súkromnej evanjelickej spojenej školy -

Bilingválne gymnázium do 31.08.2019, čím matke vznikali zvýšené výdavky na úhradu školného - 42 €, školských pomôcok a potrieb - 20 € mesačne, školských aktivít - 15 € mesačne, stužkovej - 5 € mesačne, záujmových a krúžkových činností. Matke vznikali ďalšie náklady spojené s uspokojovaním bežných potrieb navrhovateľky, ako sú strava 100 € mesačne, ošatenie 30 € mesačne, hygiena 20 € mesačne, cestovné 20 € mesačne, kultúrne podujatia 20 € mesačne. Vo vzťahu k nej súd zistil zvýšený výdavok s kontaktnými šošovkami a zohľadnil aj zvýšené výdavky s prípravou a absolvovaním prijímacích skúšok na vysokú školu. Na strane otca mal súd lustráciou sociálnej poisťovni preukázaný jeho priemerný mesačný vymeriavací základ od 1/2017 do 12/2017 vo výške 2.098,59 € (cca 1.472 € v čistom) a za obdobie od 1/2018 do 7/2018 vo výške 1.951,60 € (cca 1.428 € v čistom). V období od 01.08.2018 do 31.08.2019 bol príjem otca tvorený nemocenskou dávkou priemerne vo výške 973 € mesačne. Od 01.11.2019 bol zamestnaný a jeho mzda bola dohodnutá vo výške 2.100 € mesačne. Náklady otec deklaroval vo výške 847 € pozostávajúce zo splátky úveru 580 € mesačne, poistenie úveru 33 € mesačne, splátka pôžičky 73 €, poistenie 3,94 € a náklady na elektrinu 156 € mesačne. Súd zohľadnil reálne možnosti otca prispievať na výživu. Bolo preukázané, že v tom období bol príjem otca podstatne ovplyvnený dlhodobou PN.

6. Okresný súd Martin rozsudkom zo dňa 28.02.2020, sp. zn. 19P/109/2017, v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Žiline zo dňa 30.07.2020, sp. zn. 10Cop/29/2020, rozviedol manželstvo rodičov navrhovateľky. Maloleté deti M. a F. zveril do osobnej starostlivosti matky a otca zaviazal prispievať na výživu mal. Viktórie výživným v sume 230 € mesačne a na výživu mal. F. výživným v sume 180 € mesačne.

7. Z potvrdenia zamestnávateľa otca obch. spoločnosti RZP, a.s. mal súd preukázané, že v období od 11/2020 do 10/2021 mal otec priemerný čistý mesačný príjem vo výške 1.872 €.

8. Z potvrdenia zamestnávateľa otca obch. spoločnosti Záchraná zdravotná služba Bratislava mal súd preukázané, že otec mal priemerný čistý mesačný príjem za obdobie od 11/2020 do 10/2021 vo výške 3.232 €.

9. Z potvrdenia zamestnávateľa navrhovateľky obch. spoločnosti MEDAM SK, s.r.o. mal súd preukázané, že navrhovateľka je zamestnaná na dohodu o brigádnickej práci študenta od 05.09.2020 na dojednaný druh práce - administratívny pracovník. Zamestnankyňa prácu vykonáva po dohode zamestnávateľa v čase, kedy jej to umožňuje štúdium na vysokej škole. Jej priemerný čistý mesačný príjem za obdobie od 01.10.2020 do 30.09.2021 je vo výške 193,62 €.

10. Z potvrdenia Ministerstva školstva, vedy, výskumu a športu SR zo dňa 11.10.2021 vyplýva, že k 31.08.2021 je navrhovateľka evidovaná ako študent denného štúdia.

11. Z výpisu z účtu navrhovateľky vyplýva, že v septembri 2021 je bola poukázaná mzda od spoločnosti MEDAM SK, s.r.o. vo výške 199,42 € ako aj doplatok zameškaného výživného od otca vo výške 80 €. V októbri 2021 uhradila nájom vo výške 200 € a bola jej poukázaná mzda vo výške 198,25 €.

12. Navrhovateľka na pojednávaní zotrvala na návrhu. Uviedla, že v septembri 2020 začala študovať na vysokej škole. Prvý školský rok študovali prezenčne asi 2 mesiace. Potom dištančne. Od septembra 2021 študovali prezenčne do začiatku novembra. Do konca skúšok, do konca januára mali formu štúdia dištančne a od februára začínajú opäť prezenčne. Od septembra 2021 bývala v Banskej Bystrici v nájme. Mesačne platila nájomné 200 €. Býva v nájmomnom trojizbovom byte s ďalšími dvoma spolužiačkami. Každá hradí po 200 €. Celkové nájomné je 600 € mesačne. Nájomné sa zvýšilo z toho dôvodu, že si našla nový byt. Za nájomné hradili kauciu vo výške 600 € spoločne. Zdravotný stav má dobrý. Majetok vyššej hodnoty nevlasťní. Keď je doma, býva u mamy v trojizbovom byte spolu s dvomi maloletými sestrami. Náklady na bývanie v domácnosti matky sú také, aké uviedla. Nič sa nezmenilo. Výdavky s mimoškolskými aktivitami nemá, len bežné. Náklady na školu a domácnosť hradí mama. Čiastočne si privyrába brigádou. Na domácnosť neprispieva, iba menším nákupom. Privyrába si v MEDAM SK. Mesačne si vedela privyrobiť aj 200 €. Teraz, keď študuje, pohybuje sa príjem okolo 100 €. Iný príjem nemá. V Banskej Bystrici zatiaľ brigádu nemá. Hľadala si, ale je taká situácia, tak si nič nenašla. Otec na výživu neprispieva. Hradí len zameškané výživné. S prenajímateľkou sa dohodli, že nájomné za mesiac december a január bude v celkovej výške 600 €. Za január nájom odpustila. Od februára opäť bude hradiť 200 €. Od septembra 2019 do septembra 2020 pracovala len brigádnicky. Nebola evidovaná na úrade

práce. Pracovala v spoločnosti MEDAM SK. Príjem bol obdobný ako v súčasnosti. Predchádzajúci nájom mala dojednaný len na 1 rok. Prenajímateľ chcel dať byt niekomu inému do nájmu. So spolužiačkami si našli nový byt od septembra 2021. Predchádzajúci nájom z dôvodu dištančnej výučby ukončila niekedy na jeseň 2020. Od uvedenej doby až do augusta 2021 bývala u mamy. Škola začala v septembri 2021. Podávala si žiadosť na internát, ale z dôvodu covidovej situácie a nedostatku miesta jej to bolo zamietnuté. Nevie uviesť príjem matky, pracuje v spoločnosti MEDAM SK, s.r.o.

13. Právny zástupca navrhovateľky uviedol, že navrhovateľka dostatočne preukázala svoje nároky na dôvodné priznanie ňou požadovaného výživného. Splátky, ktoré otec uhrádza, sú v tomto konaní irelevantné. Otec má dostatočný príjem, aby mohol uhrádzať navrhované výživné.

14. Otec na pojednávaní uviedol, že býva sám v rodinnom dome. Každý druhý víkend má v starostlivosti najmladšiu dcéru. Rodinný dom je v jeho výlučnom vlastníctve. Rodinný dom bol skolaudovaný v roku 2000. Náklady na domácnosť sú 150 € elektrina, voda 50 € polročne, platí hypotéku 670 € mesačne. Má aj ďalšie úvery. Hypotéku má vedenú vo M.. Ďalej má bezúčelový úver vo M., ktorý hradí vo výške 80 €. Brať ho v roku 2013 pre potreby 5 člennej rodiny, nákupy a podobne. Má úver v W. banke vo výške 30.000 €, kde mesačne uhrádza splátku 440 €. Úver bol braný na to, aby splatil záväzky spoločnosti ADMEUM s.r.o., ktorá bola rodinná firma, ktorú zakladal. Bývalá konateľka prestala hradiť záväzky tejto spoločnosti. Preto to musel takto financovať. Je spoločníkom aj konateľom spoločnosti ADMEUM, s.r.o. Spoločnosti bola nezákonne pozastavená činnosť. V tejto súvislosti sú vedené viaceré civilné aj trestné konania. Ďalší úver má v spoločnosti COFIDIS v celkovej výške 18.500 €. Splátky sú 350 € mesačne. Bol braný za účelom kúpy nového vozidla, keďže potreboval nové bezpečné vozidlo pre účely firmy a jej zamestnancov. Nie je pravda, čo uviedla navrhovateľka, že býva s maloletou sestrou, lebo prostredná je už tiež plnoletá. Maloletá je len F.. Mesačne uhrádza výživné vo výške 600 €. Do uvedenej sumy zarátava aj zameškané výživné, ktoré uhrádza. Mesačne hradí za spoločnosť ADMEUM s.r.o. platby vo výške 670 € za nájom, vodu a energie v Poliklinike II Martin, s.r.o. Je to záväzok spoločnosti, ktorý uhrádza on. Za ADMEUM, s.r.o. uhrádza aj ustajnenie koňa vo výške 520 € mesačne v Záturčí. Jednalo sa o jeden z predmetov podnikania spoločnosti ADMEUM, s.r.o. hypoterapia. Platí aj za pobyt kobyly Vanda na pastvinách vo výške 130 € mesačne. Jedná sa o koňa, na ktorom jazdila prostredná dcéra M., ktorá už nemá o neho záujem. Ostatné predstavujú už len bežné výdavky. Zdravotný stav má dobrý. Vlastní ďalší rodinný dom na Lipovci o ulicu vyššie. Kúpil ho v roku 2013. Za ten platí spomenutú hypotéku vo VÚB. Kúpil ho pre deti. Je potrebné ho zrekonštruovať. Kúpna cena bola 62.000 €. Na dovolenke bol len s dcérou F. v roku 2021, 8 dní v Taliansku. Na iné dovolenky nechodí. Okrem uvedených príjmov má príjem aj zo spoločnosti ADMEUM, s.r.o. vo výške 180 - 200 € mesačne v čistom. Spoločnosť ADMEUM, s.r.o. má pozastavenú činnosť v oblasti poskytovania zdravotníckych služieb. V iných oblastiach predmetu činnosti však činnosti vykonáva. Preto je možné, aby mu bola vyplácaná odmena. Odmena je poskytovaná na základe dohody, ktorú má so spoločnosťou ako lekár. Ostávajú mu peniaze na štandardné živobytie z príjmov, ktoré boli zistené a uvedené. Iný príjem nemá. Je schopný uhrádzať uvádzané mesačné výdavky. Navrhovateľke okrem sumy zameškaného výživného inak neprispieva. Od júna 2018 si ho dcéra zablokovala. Nezaujíma sa o neho ani o starú matku. Len o to jej ide, aby peniaze dostávala. Je mladá. Jej rovesníčky si vedia zarobiť aj popri štúdiu. Nevie uviesť, aký mala spol. ADMEUM s.r.o. obrat za rok 2020. Je jediným konateľom a spoločníkom firmy ADMEUM s.r.o.

15. Právny zástupca otca uviedol, že navrhovateľka je schopná sama sa živiť. Ak by mal súd za to, že je dôvodné priznať výživné, požadovaná výška výživného nezodpovedá potrebám navrhovateľky. Ak súd pristúpi k stanoveniu výšky navrhuje, aby tak učinil v súlade s návrhom otca zo dňa 08.08.2021. Navrhovateľka bola schopná sama sa živiť, keď nebola prijatá na vysokú školu v septembri 2019 až do roku septembra 2020. Počas tohto obdobia nebola evidovaná na úrade práce. Mala dostatočný príjem na to, aby bola schopná sa postarať o svoju výživu. Pokiaľ nastúpila na vysokú školu od septembra 2020, mohla tak učiniť externe. Nemuselo to byť iba denné štúdium. Pokiaľ ide o jej náklady na bývanie v Banskej Bystrici, tieto sú striedavo podmienené súčasnou COVID situáciou a jej štúdiom, kedy nie je nevyhnutné, aby v súčasnosti vynakladala také finančné prostriedky na nájom bytu vo výške 200 € mesačne za trojizbový byt. Sú aj iné možnosti. Dochádzka z Martina je zabezpečená prostredníctvom bezplatnej dopravy a nie je to tak ďaleko. Náklady musia vychádzať z jej skutočných potrieb na výživu pri štúdiu, nie nejaké roztopaše. Otec sa dostal pred pár rokmi do tiesnivej životnej situácie, kedy musí splácať množstvo úverov spojených so spoločným bývaním s navrhovateľkou, jej matkou a ďalšími dvoma sestrami. Všetky tieto skutočnosti sú dôležité pre rozhodovanie o výške výživného a dôvodoch, či má mať navrhovateľka takú životnú úroveň, aby si všetky náklady vynakladala iba z príspevku otca.

Má za to, že musia byť do tohto zahrnuté aj náklady zo strany matky, ktorá je tiež povinná prispievať na výživu. Navrhol návrh zamietnuť. Alternatívne, aby bola priznaná výška výživného vo výške 50 €.

16. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obidvaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

Podľa § 62 ods. 3 Zákona o rodine Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.13) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2005/36/20170701>>

Podľa § 62 ods. 5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Podľa § 65 ods. 3 Zákona o rodine Výživné pľnoletých detí upraví súd len na návrh.

Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

Podľa § 77 ods. 1 Zákona o rodine Právo na výživné sa nepremlčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov späťne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 78 ods. 1 Zákona o rodine dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh.

Podľa § 157 Civilného mimosporového poriadku (ďalej len „CMP“) Rozsudok vo veciach výživného možno na návrh zmeniť alebo zrušiť, ak sa zmenia pomery.

Podľa § 52 CMP žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

17. Z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že návrh na určenie vyživovacej povinnosti je čiastočne dôvodný. Návrhom podaným na súde dňa 16.07.2021 sa navrhovateľka voči otcovi domáhala určenia vyživovacej povinnosti v sume 300 € mesačne počnúc dňom podania návrhu. Svoj návrh odôvodnila tým, že od septembra 2020 začala študovať na vysokej škole. Otec na jej výživu prispieval len do 31.08.2019, kedy ukončila štúdium strednej školy. Dovtedy je prispieval sumou 220 € mesačne. V súčasnej dobe sú jej výdavky neporovnateľne vyššie. Pri určovaní výšky výživného súd vychádzal z príjmových a majetkových pomerov otca ako osoby povinnej platiť výživné a z odôvodnených potrieb navrhovateľky. Vyživovacia povinnosť rodiča voči dieťaťu trvá do času, kým dieťa nie je schopné samo sa živiť. Na strane otca mal súd nesporne preukázané, že jeho celkové mesačné príjmy sú vo výške 5.304 € (1.872 € + 3.232 € + 200 €). Otec je vlastníkom dvoch rodinných domov, pričom v jednom z nich býva a jeho náklady na bývanie predstavujú elektrina 150 € mesačne a voda 50 € polročne. Otec si plní vyživovaciu povinnosť (vrátane zameškaného výživného) vo výške 600 € mesačne. Ostatné výdavky, okrem bežných, predstavujú platby na úvery, kone a úhrady za spoločnosť ADMEUM s.r.o. v celkovom objeme 2.860 €. Na strane navrhovateľky boli zistené náklady pozostávajúce z nájmu bytu v Banskej Bystrici 200 € mesačne (pričom jedno mesačné nájomné bolo odpustené), výdavkov na vyšetrenie zraku a sklá, notebook, ISIC karta 15 € ročne, MHD 35 € každé tri mesiace, strava 100 € mesačne, knihy 100 € ročne, telefón, ošatenie, hygiena a šošovky 106 € polročne. Ďalšie náklady predstavujú výdavky na mimoškolské aktivity (sociálny a kultúrny život). Navrhovateľka býva v domácnosti matky v trojizbovom byte spolu s dvomi sestrami. Celkové náklady na bývanie sú elektrina 31 €, internet 22 €, odpad 31,20 € na osobu ročne, zálohové platby 170 € mesačne, hypotéka 239 € mesačne. Je potrebné prihliadnuť na tú skutočnosť, že navrhovateľka sa v byte nezdržiava dennodenne. Navrhovateľka popri štúdiu brigáduje a jej priemerný čistý mesačný príjem za obdobie od 01.10.2020 do 30.09.2021 bol vo výške 193 €. V školskom roku 2021/2022 štúdium v prevažnej miere prebieha prezenčnou formou, čo obmedzuje navrhovateľku pri dosahovaní vyššieho príjmu z brigády. Počas skúškového obdobia určeného na prípravu na štúdium nemožno od navrhovateľky spravodlivo očakávať, že bude pracovať. Avšak aj počas štúdia v prvom ročníku, kde mala nepochybne taktiež skúškové obdobie, si príjem zabezpečila.

18. Navrhovateľka sa aj po dosiahnutí plnoletosti naďalej pripravuje na svoje budúce povolanie, čím je výrazne obmedzená jej schopnosť zabezpečiť si z vlastných zdrojov svoje potreby. Je aj naďalej odkázaná na plnenie vyživovacej povinnosti zo strany oboch rodičov. Otcom uhrádzané zameškané výživné vo výške 80 € predstavuje plnenie vyživovacej povinnosti za minulé obdobie. Vyživovaciu povinnosť majú obaja rodičia. Po zhodnotení zistených pomerov súd konštatuje, že je dôvodné zaviazat' otca ako osobu povinnú platiť výživné na plnenie súdom určenej vyživovacej povinnosti. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Životná úroveň rodiča a dieťaťa má byť v zásade rovnaká. Otec býva v rodinnom dome a vlastní aj ďalší rodinný dom. Navrhovateľka u matky býva v trojizbovom byte s ďalšími osobami a počas pobytu v Banskej Bystrici býva taktiež zdieľa so spolužiačkami. Otec býva v rodinnom dome sám. Argumentácia otca, aby navrhovateľka do Banskej Bystrice dochádzala, prípadne študovala externou formou, je preto nedôvodná. Navrhovateľka má právo vybrať si budúce povolanie, ktorému sa chce venovať. V tomto rozhodnutí ju nemôže rodič obmedzovať. Je limitovaná len pomermi svojich rodičov. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Ak pomery otca mu umožňujú zabezpečiť si úhradu ním tvrdených nákladov, je v jeho možnostiach a schopnostiach prispievať na výživu navrhovateľky sumou 280 €. Otec nie je povinný uhrádzať výdavky obch. spol., a to ani keď je jej spoločníkom a konateľom. Ako spoločník ručí za záväzky spoločnosti len do výšky svojho nesplateného vkladu. Neručí celým svojim majetkom. Ak z akýchkoľvek pohnútok uhrádza úvery a nájmy za s.r.o., za rodinný dom, ktorý nezabezpečuje jeho bytové potreby, za auto, náklady za ustajnenie koní, všetky tieto výdavky musí uhrádzať až potom, ako zabezpečí výživu svojho dieťaťa. Pri komplexnom zhodnotení pomerov otca ako povinnej osoby v širšom časovom rozpätí a celkového objemu uhrádzaných výdavkov, je jednoznačne preukázané, že životná úroveň otca je nadštandardná a signalizuje prebytok finančných prostriedkov. Súdom bolo zistené, že je v možnostiach otca platiť súdom určené zvýšené výživné. Dieťa má právo participovať na výhodách vyššej životnej úrovne svojich rodičov. Ak by rodič s takou životnou úrovňou ako je objem otcom neodôvodnene vynakladaných prostriedkov, hradil len základné životné potreby, resp. ju obmedzoval v ďalšom štúdiu a komforte (nájom bytu), jednalo by sa o zjavný nepomer v miere životnej úrovne. To, že otec nevyužíva výhody svojej zvýšenej životnej úrovne, nemôže ísť na škodu dieťaťa. Je nemysliteľné, aby otec uhrádzal len za ustajnenie jedného koňa 520 € mesačne a vlastnú dcéru by zároveň nútil do štúdia externou formou, prípadne dennodenného dochádzania. Súd preto čiastočne vyhovel návrhu. Určenie vyživovacej povinnosti však nie je bezhraničné. Výška výživného má zohľadňovať jednak pomery na strane povinnej osoby ako aj odôvodnené potreby oprávnenej osoby. Je potrebné zohľadniť, že obaja rodičia sú povinní plniť si svoju vyživovaciu povinnosť ako aj príjem navrhovateľky. Preto súd vo zvyšnej časti návrh zamietol ako nedôvodný.

19. Keďže súd určil výživné odo dňa podania návrhu, t. j. od 16.07.2021, potom zameškané výživné vzniklo za obdobie od 16.07.2021 do 31.01.2022 v celkovej výške 1.824,50 € ako násobok výšky súdom určeného výživného a zameškaného obdobia. Za uvedené obdobie bolo nesporné, že otec na výživu navrhovateľky finančne ani vecne neprispieval. S prihladením na výšku zameškaného výživného a pomery otca súd povolil otcovi splácať zameškané výživné v 60 € mesačných splátkach splatných spolu s bežným výživným k rukám navrhovateľky, pod hrozbou straty výhody splátok.

20. O trovách konania súd rozhodol tak, že žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov konania, nakoľko žiaden z účastníkov si nárok na náhradu trov konania neuplatnil a ich náhradu v tomto konaní nemožno ani požadovať.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je možné podať odvolanie v lehote 15 dní od jeho doručenia na Okresný súd Martin.

Podľa § 363 CSP v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa § 364 CSP rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa § 365 ods. 1 CSP odvolanie možno odôvodniť len tým, že

a) neboli splnené procesné podmienky,

- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 62 ods. 1 CMP odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci.

Podľa § 62 ods. 2 CMP odvolacie dôvody možno meniť a dopĺňať až do rozhodnutia o odvolaní.

Podľa § 63 CMP v odvolacom konaní možno uvádzať nové skutkové tvrdenia a predkladať nové dôkazné návrhy.

Podľa § 64 CMP zmena návrhu na začatie konania je v odvolacom konaní prípustná.

Ak povinný dobrovoľne nespĺní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.